

Нікіта Швець

студент 1 курсу факультету № 1
Харківського національного університету внутрішніх справ

**Роль національної поліції у боротьбі з диверсійно-розвідувальними
групами в умовах воєнного стану**

Органи та підрозділи Національної поліції з першого дня повномасштабної війни спільно з іншими силами безпеки та оборони вживають заходів із забезпечення національної безпеки, відсічі збройної

агресії російської федерації, надання допомоги громадянам нашої держави. До таких завдань входить робота поліції на блокпостах, контроль за в'їздом – виїздом громадян до населених пунктів з метою виявлення і затримання диверсійно-розвідувальних груп, та осіб, які співпрацюють із ворогом. Щоденно перевіряється понад 1000 підозрілих осіб і щонайменше виявляється 10 осіб, які причетні або можливо причетні до диверсійно-розвідувальної діяльності [1].

Диверсійно-розвідувальна група (ДРГ) - підрозділ спеціального призначення, що використовується для розвідки та диверсій у тилу противника у воєнний і передвоєнний час з метою дезорганізації тилкових установ, знищення або тимчасового виведення з ладу найважливіших промислових підприємств, військових об'єктів, транспорту, зв'язку, а також збору інформації про супротивника [2]. Залежно від того, які постають перед ним завдання, це може бути пов'язано з розвідкою або з виконанням певних диверсійних дій. у підрозділі ДРГ може бути від трьох до десяти людей. Кількість залежить від окремого завдання. Учасники ДРГ можуть перебувати на території противника протягом довгого часу, асимілюватися, злитися з соціумом, а потім у потрібний момент проявити себе. Зокрема, диверсійно-розвідувальна група виконує збирання даних про укріплені точки ворога, об'єкти, які мають стратегічну цінність.

Визначальними ознаками ДРГ є: 1) мобільність – невеликий розмір групи дозволяє їй швидко долати великі відстані; 2) спеціальна підготовка – члени ДРГ проходять спеціальне навчання з мінно-підривної, вогневої, фізичної, психологічної, медичної, інженерної, парашутно-десантної, підводної, альпіністської підготовки; 3) скритність – здатність діяти автономно на території противника тривалий час; 4) специфічне спорядження – учасники ДРГ намагаються не використовувати зброю загального призначення; 5) особливе ставлення у стані противника – коли учасників ДРГ розкривають, найчастіше їх командування не вчиняє дій щодо звільнення чи порятунку, тому що виникає ризик вербування цих бійців армією супротивника, що робить діяльність ДРГ досить ризикованою [3, с. 154].

Діяльність ДРГ передбачена низкою норм міжнародного та військового права, відповідно до яких диверсійні заходи можливі лише за умови, якщо держави-супротивники офіційно перебувають у стані війни. Згідно з нормами міжнародного гуманітарного права ДРГ має право завдавати шкоду таким об'єктам противника: – особовий склад ворожої армії; – споруди стратегічного призначення; – військова техніка; – ДРГ противника; – споруди військово-промислового комплексу [4, с. 22].

Правовою основою діяльності правоохоронних органів України, зокрема Національної поліції, в тому числі з оборони держави, є Конституція України, закони України «Про оборону України» та «Про основи національного супротиву», Стратегія воєнної безпеки України. У цих нормативно-правових актах закріплені правові й організаційні засади національного спротиву, організаційних основ до її підготовки, виконання та ведення в дію, завдання і повноваження сил безпеки та оборони й суб'єктів з питань підготовки і ведення національного супротиву [3, с. 154].

Національна поліція України використовує різні методи та заходи для

боротьби з ДРГ: розвідка та моніторинг (використання безпілотних літальних апаратів (БПЛА) для ведення розвідки та виявлення диверсійних груп); спеціальні операції (проведення спеціальних заходів з пошуку та ліквідації диверсійно-розвідувальних груп, включаючи тактичні маневри та використання груп прикриття); превентивні заходи (національна поліція активно впроваджує превентивні заходи, спрямовані на попередження діяльності диверсійних груп, зокрема через співпрацю з громадськістю та іншими правоохоронними органами).

Отже, в умовах воєнного стану поліція стає ключовим елементом у підтриманні громадського порядку, охороні стратегічних об'єктів та виявленні підозрілих осіб і груп. Співпраця з військовими, використання розвідувальних даних та підвищення готовності реагувати на надзвичайні ситуації дозволяють поліції ефективніше протистояти диверсіям, забезпечуючи безпеку громадян і стабільність державних інституцій.

Література

1. З початку повномасштабної війни правоохоронці викрили 88 диверсійно-розвідувальних груп. URL: <https://www.npu.gov.ua/news/z-pochatku-povnomasshtabnoi-vivni-pravookhorontsi-vikrili-88-diversivno-rozvidualnikh-grup>.

2. Що таке ДРГ і в чому особливість підрозділу: пояснює експерт. URL: <https://fakty.com.ua/ua/ukraine/20240126-shho-take-drg-ta-v-chomu-osoblyvist-pidrozdil-poyasnyuye-ekspert/>.

3. Боровик М. О. Протидія диверсійно-розвідувальним групам противника підрозділами Національної поліції України в умовах дії правового режиму воєнного стану. *Право і безпека*. 2024. № 1 (92). С. 152-162. DOI: <https://doi.org/10.32631/pb.2024.1.14>.

4. Шинкаренко І., Подзолкова Т. Правові та методологічні проблеми щодо виявлення членів російських диверсійно-розвідувальних груп під час воєнного вторгнення. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2022. № 2. С. 21–28. DOI: <https://doi.org/10.31733/2078-3566-2022-2-21-28>

Юридичний факультет Національного університету
біоресурсів і природокористування України
Інститут права Львівського державного університету
внутрішніх справ
Юридичний факультет Запорізького національного
університету
Юридичний факультет Сумського Національного
аграрного університету
Студентський науковий гурток «Клуб юних теоретиків»

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

учасників

ХVІІІ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО- ПРАКТИЧНОЇ ОНЛАЙН-КОНФЕРЕНЦІЇ «ПРОБЛЕМИ ЮРИДИЧНОЇ НАУКИ ОЧИМА МОЛОДИХ НАУКОВЦІВ»

17 жовтня 2024 р.

м. Київ

УДК: 340:167.1:378.2

**Матеріали XVIII Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції
«Проблеми юридичної науки очима молодих науковців»**

П.78

**Проблеми юридичної науки очима молодих науковців : зб. наук. пр. XVIII Всеукр.
наук.-практ. онлайн-конф. (м. Київ, 17 жовтня 2024 р.) / Укладачка: Віра Качур. К.,
2024. 420 с.**

У збірнику подані наукові здобутки учасників, що присвячені проблемам юридичної науки.

Усі матеріали подаються в авторській редакції.

**За зміст наукових матеріалів відповідальність несуть їх автори та
наукові керівники**